07/01/2026

Κύπρου Γεώργιος: Η Εθναρχούσα τελείωσε, όχι η φωνή της Εκκλησίας

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Κύπρου

Ανήμερα των Θεοφανίων, ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Γεώργιος καταθέτει στον «Π» τη δική του θεώρηση για τον ρόλο της Εκκλησίας της Κύπρου στη σύγχρονη κοινωνία, τα όρια της παρέμβασής της και τις μεγάλες προκλήσεις που διαμορφώνονται το 2026.

Σε μία περίοδο όπου από το νέο έτος φαίνεται πως αλλάζει ο τρόπος εκλογής των ιεραρχών, με τη διαδικασία να περνά αποκλειστικά στην Ιερά Σύνοδο, ο Προκαθήμενος της Εκκλησίας της Κύπρου εξηγεί ότι το ίδιο μοντέλο δεν μπορεί να εφαρμοστεί και στην εκλογή του Αρχιεπισκόπου.

Όπως επισημαίνει, ο εκάστοτε Αρχιεπίσκοπος δεν είναι ένας απλός διοικητικός προϊστάμενος αλλά πρόσωπο με ιδιαίτερο βάρος και ευθύνη, καθώς καλείται να εκφράζει και τον παλμό του λαού. Για τον λόγο αυτόν, θεωρεί ότι η συμμετοχή του λαϊκού στοιχείου στην εκλογή του δεν μπορεί να καταργηθεί, υπό την προϋπόθεση ότι γίνεται με τάξη, θεσμικό σεβασμό και εκκλησιαστική συνείδηση. Την ίδια

στιγμή, ο Αρχιεπίσκοπος Γεώργιος ξεκαθαρίζει ότι η Εκκλησία της Κύπρου δεν λειτουργεί πλέον ως εθναρχούσα με τη στενή ιστορική έννοια του όρου.

Η εποχή κατά την οποία υποκαθιστούσε το κράτος και αναλάμβανε πολιτικές ευθύνες, σε συνθήκες δουλείας και απουσίας κρατικής οντότητας, έχει οριστικά παρέλθει. Αυτό όμως, όπως τονίζει, δεν σημαίνει ότι η Εκκλησία παύει να έχει πολιτικό λόγο.

Ο ρόλος της σήμερα είναι πνευματικός, προφητικός και καθοδηγητικός, στο πλαίσιο μιας σύγχρονης δημοκρατίας.

Στη συνέντευξη, ο Προκαθήμενος της Εκκλησίας τοποθετείται για το Κυπριακό, τη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία όπως την προσεγγίζει η Τουρκία, τη μετανάστευση, τη βία και τα φαινόμενα πολιτικού εκφυλισμού, εξηγώντας γιατί η Εκκλησία μιλά για ζητήματα επιβίωσης και ταυτότητας και όχι για πολιτική παρέμβαση. Παράλληλα, αναδεικνύει το κοινωνικό και φιλανθρωπικό έργο της Εκκλησίας και προσδιορίζει ως προσωπική του μεγαλύτερη πρόκληση τη διαφύλαξη του εκκλησιαστικού ήθους και της ενότητας, μακριά από πρακτικές που δεν τιμούν την αποστολή της.

Αναλυτικά η συνέντευξη:

Πώς βλέπετε συνολικά την κατάσταση γύρω μας και ποιες οι προκλήσεις το 2026;

Σε κάθε ξεκίνημα ανανεώνουμε ελπίδες και ανανεώνουμε προσπάθειες. Εύχομαι πρώτα σε όλον τον κυπριακό λαό κάθε καλό και κάθε ευλογία από τον Θεό. Οι δυσκολίες είναι σύμφυτες με την ανθρώπινη ζωή, ιδιαίτερα για εμάς που βρισκόμαστε υπό κατοχή. Οι δυσκολίες συνεχίζονται και αυξάνονται. Με τη βοήθεια του Θεού θα προσπαθήσουμε να τις αντιμετωπίσουμε, όχι απλώς αποδεχόμενοι την κατάσταση αλλά προετοιμάζοντας ένα καλύτερο μέλλον. Και όταν μιλούμε για μέλλον του τόπου μας, εννοούμε την απελευθέρωση και την απαλλαγή από την κατοχή. Η Εκκλησία έχει πάντοτε μόνιμο στόχο να υπηρετεί όλους τους πιστούς και γενικότερα όλους όσοι προστρέχουν κοντά της. Το φιλανθρωπικό και κοινωνικό της έργο θα συνεχιστεί, κάτι που για την Κύπρο θεωρείται αυτονόητο. Παράλληλα, παρακολουθεί την κατάσταση και εκφράζει άποψη. Η Εκκλησία στήριξε τον Κυπριακό Ελληνισμό ιδιαίτερα στους τελευταίους αιώνες της δουλείας. Κράτησε την εθνική μας αυτοσυνειδησία και τη γλώσσα μας. Παρ’ όλο που σήμερα έχουμε υπεύθυνη κυβέρνηση που διαχειρίζεται τα του κράτους, εκφράζουμε τη γνώμη μας, επαινούμε όταν κατά την άποψή μας ακολουθείται ο σωστός δρόμος και υποδεικνύουμε όταν υπάρχει παρέκκλιση,

προσπαθώντας να καθοδηγήσουμε τον Κυπριακό Ελληνισμό.

Πολιτικός πρωτογονισμός

Μακαριότατε, ακούσαμε το χριστουγεννιάτικο μήνυμά σας. Γιατί η Εκκλησία, την ημέρα της γέννησης του Θεανθρώπου, ημέρα αγάπης και ελπίδας για τους χριστιανούς, επιλέγει να τοποθετείται και σε ζητήματα που θεωρούνται πολιτικά;

Δεν πρόκειται για πολιτικά ζητήματα. Πρόκειται για ζητήματα επιβίωσης του Κυπριακού Ελληνισμού. Η Εκκλησία ενδιαφέρεται για τον άνθρωπο ως σύνολο. Ο Χριστός, όταν έγινε άνθρωπος, προσέλαβε ολόκληρο τον άνθρωπο και όλα τα προβλήματά του για να τα θεραπεύσει και να τον οδηγήσει στη θέωση. Έτσι ενδιαφέρεται και η Εκκλησία για όλα. Για τη δίκαιη απόκτηση των αγαθών, για τη δίκαιη κατανομή τους, για την ισονομία και την ισοπολιτεία. Κυρίως όμως ενδιαφέρεται για την επιβίωσή μας ως Ελλήνων χριστιανών σε αυτόν τον τόπο. Για αυτό μιλά για το εθνικό θέμα και όχι για οτιδήποτε άλλο. Και αν μιλά, το κάνει από αγάπη. Δεν απευθύνεται σε πρόσωπα για να τα καταδικάσει. Επισημαίνει γενικά τα κακώς κείμενα ώστε να διορθωθούν. Αμφιβάλλει κανείς ότι υπάρχει βία στην Κύπρο; Βία στα γήπεδα, βία στους δρόμους; Αμφιβάλλει κανείς ότι οδηγούμαστε σε έναν πολιτικό πρωτογονισμό; Όταν άνθρωποι χωρίς πολιτικά εχέγγυα, χωρίς πολιτικό λόγο και χωρίς εθνική τοποθέτηση διεκδικούν πολιτειακά αξιώματα και βρίσκουν μεγάλη υποστήριξη, αυτό συνιστά πολιτικό πρωτογονισμό.

Αναφέρεστε σε συγκεκριμένο πρόσωπο ή Κίνημα;

Αναφέρομαι γενικά. Η Εκκλησία δεν καταφέρεται εναντίον κανενός. Θέτει παραμέτρους και ο καθένας μπορεί να κρίνει.

Η λύση

Στο μήνυμά σας τα Χριστούγεννα πάντως, αναφερθήκατε και στη ΔΔΟ που -φαίνεται- διαφωνείτε ως βάση λύσης…

Αναφέρθηκα στη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία όπως την εννοεί η Τουρκία. Αυτό σημαίνει μετακίνηση πληθυσμών και μόνιμη εγκατάλειψη των εστιών μας από τους Ελληνοκύπριους. Αυτό οδηγεί ουσιαστικά σε διχοτόμηση και τουρκοποίηση. Υπάρχει ο κίνδυνος ανεξέλεγκτης ροής Τούρκων προς την Κύπρο. Αυτό επισημαίνουμε. Και εφόσον είμαστε στον 21ο αιώνα και κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τι πιο λογικό από το να ζητούμε να ισχύουν και στην Κύπρο

όσα ισχύουν στην Ευρώπη! Οι Τουρκοκύπριοι απολαμβάνουν διαβατήρια και ευρωπαϊκά προνόμια. Γιατί να μην διεκδικήσουμε για ολόκληρο τον λαό μας όσα απολαμβάνουν οι άλλοι Ευρωπαίοι; Στην Ευρώπη υπάρχει ελεύθερη διακίνηση. Γιατί ένας Ισπανός να μπορεί να ζει όπου θέλει και εμείς να μην μπορούμε να επιστρέψουμε στα σπίτια και στις περιουσίες μας;

Και μετά από τόσα χρόνια, θεωρείτε ότι η Κυπριακή Δημοκρατία μπορεί να επιβάλει όρους;

Δεν απορρίψαμε ευκαιρίες λύσης. Απορρίψαμε προτάσεις που οδηγούσαν πιο γρήγορα στη διχοτόμηση και στην καταστροφή. Αν εννοείτε το σχέδιο Ανάν, αυτό θα οδηγούσε στην κατάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας από την πρώτη ημέρα εφαρμογής του. Δεν δόθηκαν δυστυχώς πραγματικές ευκαιρίες για σωστή επίλυση του Κυπριακού.

Εμπιστεύεστε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στους χειρισμούς του Κυπριακού;

Δεν είναι ζήτημα αν τον εμπιστεύομαι εγώ. Τον εμπιστεύεται ο κυπριακός λαός που τον εξέλεξε. Η Τουρκία ακολουθεί τακτική συνεχών απαιτήσεων. Ο Πρόεδρος γνωρίζει τι κάνει και κινείται στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών αρχών.

Δίνουμε εκατομμύρια

Ποιος είναι σήμερα ο ρόλος της Εκκλησίας σε μια σύγχρονη κοινωνία;

Ο ρόλος της Εκκλησίας παραμένει ο ίδιος. Να καθοδηγεί πνευματικά τον άνθρωπο, να προσφέρει αγάπη, αλληλεγγύη και βοήθεια. Συνεχίζουμε τη στήριξη των απόρων, των φοιτητών, τις υποτροφίες. Δίνουμε εκατομμύρια για κοινωνικό έργο. Όμως δεν περιοριζόμαστε μόνο σε αυτή τη ζωή αλλά δείχνουμε και την προοπτική της αιωνιότητας.

Η απολογία Τυχικού

Εκλογή ιεραρχών αποκλειστικά από την Ιερά Σύνοδο. Μία τομή που έρχεται με τον νέο χρόνο, γιατί όχι και η εκλογή του Αρχιεπισκόπου;

Ο Αρχιεπίσκοπος επειδή έχει και έναν εθναρχικό ρόλο, δηλαδή είναι επιφορτισμένος να φέρει στην κυβέρνηση και τον εθνικό παλμό του λαού, νομίζω πως πρέπει να εκλέγεται και από τον λαό. Η Εκκλησία δεν είναι ούτε κλειστός θεσμός ούτε ιδιωτική υπόθεση. Είναι σώμα, στο οποίο μετέχουν κλήρος και λαός.

Η συμμετοχή του λαϊκού στοιχείου υπήρχε πάντοτε στην Εκκλησία της Κύπρου και δεν είναι κάτι νέο. Αυτό όμως πρέπει να γίνεται με τάξη, θεσμικό σεβασμό και εκκλησιαστική συνείδηση. Η Εκκλησία δεν λειτουργεί με όρους κοσμικής δημοκρατίας αλλά με βάση την κανονική της παράδοση και τη συνοδικότητα. Οποιαδήποτε διεύρυνση συμμετοχής πρέπει να υπηρετεί την ενότητα και όχι να δημιουργεί διχασμούς ή κοσμικές αντιλήψεις εξουσίας μέσα στην Εκκλησία.

Η Εκκλησία της Κύπρου είχε ιστορικά τον ρόλο της εθναρχούσας. Πώς αντιλαμβάνεστε τον ρόλο του Αρχιεπισκόπου; Πιστεύετε ότι αυτή η εποχή έχει οριστικά κλείσει;

Η Εκκλησία της Κύπρου υπήρξε εθναρχούσα σε συγκεκριμένες ιστορικές συνθήκες, όταν δεν υπήρχε κράτος και όταν η επιβίωση του λαού μας εξαρτιόταν από αυτήν. Εκείνη η εποχή, με τη στενή ιστορική έννοια, έχει πράγματι παρέλθει. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι η Εκκλησία παύει να έχει λόγο, ευθύνη και ρόλο. Δεν αντικαθιστά το κράτος ούτε ασκεί πολιτική εξουσία. Παραμένει όμως θεματοφύλακας της ιστορικής μνήμης, της ταυτότητας και της πνευματικής συνοχής του λαού μας. Ο ρόλος της σήμερα δεν είναι εθναρχικός αλλά πνευματικός, προφητικός και καθοδηγητικός, μέσα στο πλαίσιο μιας σύγχρονης δημοκρατίας.

Με την υπόθεση του Τυχικού τι θα γίνει, Μακαριότατε;

Η Ιερά Σύνοδος θα συνέλθει μεθαύριο (σ.σ. αύριο), 8 Ιανουαρίου, για να ζητήσει την απολογία του. Ούτε πού είναι γνωρίζουμε ούτε τι κάνει ξέρουμε.

Δεν είχατε επικοινωνία προσωπικά εσείς, μαζί του;

Καμία επικοινωνία. Έστειλε ανυπόγραφο email μόνο πριν καιρό, ότι εξήλθε του νοσοκομείου και θα επιστρέψει. Εμείς θέλουμε μια υπεύθυνη τοποθέτηση. Εμείς θα του ζητήσουμε να τοποθετηθεί στους όρους που θέτει η Σύνοδος. Αν δεν έρθει, η Σύνοδος θα αποφασίσει ό,τι κρίνει ορθό.

Φανερωμένη

Όσον αφορά τη Φανερωμένη έκλεισε το θέμα;

Ακόμη, αναμένουμε ενημέρωση. Αν δεν γίνει θα δούμε πώς θα προχωρήσουμε. Ο λόγος που ενοικιάστηκε η Φανερωμένη ήταν για να επωφεληθεί η εντός των τειχών πόλη. Να έρθουν φοιτητές και να γίνουν και οι εστίες. Εάν αυτό δεν γίνει, θα το θέλαμε ως Εκκλησία να το κάναμε γυμνάσιο.

Πώς θα είναι αυτό το θρησκευτικό σχολείο;

Όπως όλα. Θα έχει κάποιες αυξημένες ώρες σε κάποια μαθήματα, όπως για παράδειγμα στα Ελληνικά, την Ιστορία και τα θρησκευτικά.

Θα πληρώνουν δηλαδή οι γονείς;

Θα γίνεται μια επιλογή των μαθητών, όπως γίνεται στα ιδιωτικά. Δεν είναι το πρώτο θέμα τα δίδακτρα αλλά να μπουν κάποια κριτήρια, όπως στη Θεολογική Σχολή.

Ναι σε κοινό Πάσχα

Όσον αφορά το κοινό Πάσχα με τους καθολικούς;

Εμείς ως Ορθοδοξία -και το είπε ο Οικουμενικός Πατριάρχης- δεν έχουμε κανένα πρόβλημα. Εφόσον τηρούνται όσα η Α’ Οικουμενική Σύνοδος είπε για το Πάσχα, θα δεχθούμε το κοινό Πάσχα.

Έχετε επικοινωνία με τον Οικουμενικό Πατριάρχη;

Βεβαίως! Αλλά το πιο πάνω είναι θέμα των καθολικών. Νομίζω ότι είμαστε σε καλό δρόμο και εκείνοι το κατανοούν ότι, σε έναν κόσμο που κυριαρχεί η βία, ο αθεϊσμός και άλλες θρησκείες, οι χριστιανοί είμαστε διχασμένοι.

Ο Μουφτής δεν θέλει

Με τον Μουφτή και τους άλλους θρησκευτικούς ηγέτες των κοινοτήτων στην Κύπρο, όπως οι Μαρωνίτες και οι Αρμένιοι, έχετε επικοινωνία;

Προσπάθησα να επικοινωνήσω μαζί του αλλά δεν κατέστη εφικτό. Αυτός ο συγκεκριμένος Μουφτής φαίνεται ότι δεν θέλει. Με τους άλλους, ναι, έχουμε.

Η κάρα του Αποστόλου Παύλου θα έρθει τελικά στην Πάφο;

Δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή κάτι. Θα γίνει με την ύπαρξη του νέου μητροπολίτη. Αυτό είναι το σωστό.

Ποια είναι η μεγαλύτερη πρόκληση για εσάς προσωπικά;

Να κρατηθεί η Εκκλησία στον σωστό εκκλησιαστικό δρόμο. Να τερματιστούν φαινόμενα που δεν την τιμούν και να συνεχίσει απερίσπαστη την πνευματική και

κοινωνική της αποστολή.

Συνέντευξη στη Γιώτα Χατζηκώστα/ Πηγή: politis.com.cy